

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
за участі:

АГХ Гірничо-металургійна Академія в Кракові, Польща
Казахський агротехнічний університет імені Сакена Сейфулліна, Казахстан
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», Україна
SCIRE Foundation, Польща

Міжнародне філософсько-космологічне суспільство, Україна
Громадська організація «Науково-дослідний та консультатційно-практичний
центр бізнесу, маркетингу та права», Україна

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

«СТАЛИЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ, СУСПІЛЬСТВА ТА
ПІДПРИЄМНИЦТВА»

«SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE ECONOMY,
SOCIETY AND ENTREPRENEURSHIP»

(SDESE2023)

27-28 квітня 2023 року

Івано-Франківськ, 2023

УДК 502.131.1(06)+330.3(06)

С 76

С 76 Сталий розвиток економіки, суспільства та підприємництва [Електронний ресурс]: матеріали Міжнар.наук.-практ. конф., Івано-Франківськ, 27-28 квітня 2023 р./ За ред. І. Перезової. – Львів: Видавець Кошовий Б.-П.О., 2023. – 810 с.
– Електронні текстові дані. – Режим доступу :
https://nung.edu.ua/sites/default/files/2023-05/збірник_тез.pdf
ISBN 978-617-95283-3-0

До збірника увійшли наукові матеріали, тези доповідей, подані учасниками до Організаційного комітету конференції, у яких в багатоаспектному вимірі розглядаються проблеми та перспективи сталого розвитку економіки, суспільства та підприємництва за різними рівнями теоретичного узагальнення, сферами практичної реалізації тощо.

Матеріали будуть актуальними для здобувачів вищої освіти різних рівнів, вчених, науковців і викладачів у галузях управління та адміністрування, освіти, гуманітарних, соціально-поведінкових, природничих та аграрних наук, сфери обслуговування, транспорту, інженерії та інш.

Тексти публікуються в авторській редакції мовою оригіналу.

За науковий зміст, якість поданих матеріалів та використані джерела відповідають автори (для здобувачів всіх освітніх рівнів їх наукові керівники).

УДК 502.131.1(06)+330.3(06)

ISBN 978-617-95283-3-0

© Івано-Франківський національний технічний
університет нафти і газу, 2023

© Перезова І.В., 2023

© Автори матеріалів, 2023

© Видавець Кошовий Б.-П.О., 2023

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова комітету: Чудик Ігор, д-р техн. наук, проректор з науково-педагогічної роботи Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу

Співголови комітету:

Півняк Геннадій, ректор, акад. НАН України, д. тех. н., професор, Національний ТУ «Дніпровська політехніка», Україна

Базалук Олег, др., проф., Гуандунський університет нафтохімічних технологій, Китай

Сигідус Каміл, PhD, Голова правління Фонду SCIRE, Варшава, Польща

Кучер Анатолій, др., проф., с.н.с., Національний університет «Львівська політехніка», Україна

Перевозова Ірина, д.е.н., проф., завідувач кафедри підприємництва та маркетингу Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, Україна, голова ради ГО «Науково-дослідний та консультативно-практичний центр бізнесу, маркетингу та права»

Ніценко Віталій, д.е.н., проф., Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Україна

Члени комітету:

Азіз Нурулнадван, др., проф., Технологічний університет МАРА, Малайзія

Акансу Селахаддін Орхан, др., проф., Університет Ерчієс, Кайсері, Туреччина

Балежентис Томас, др., проф. Вільнюський університет, Литва

Бережницька Уляна, к.е.н., доцент, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Україна

Блюмель Андерс, голова департаменту фінансів та матеріального забезпечення центрального управління міста Пйоснек, Німеччина

Мохд Хелми Абд Вахаб, PhD Університет Тун Хуссейн Малайзія, Малайзія

Гораль Ліліана, д.е.н., проф., Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Україна

Гулуа Катеріне, PhD, Тбіліський державний університет імені Іване Джавахішвілі, Грузія

Діван Маріо Жосе, Др., Проф. Національний університет Ла-Пампа, Аргентина

Запухляк Іванна, д.е.н., проф., Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Україна

Заєд Нурул Мухамед, Університет бізнесу і технологій, Бангладеш

Ісмаїлова Хаджар Гафар кизи, к.е.н. Азербайджанський державний університет нафти та промисловості, Азербайджан

Йоценко Василь, к.т.н, проф., Інститут радіоактивності навколишнього середовища Університет Фукусіма, Японія

Кафка Софія, д.е.н., проф., Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Україна

Ковальчук Світлана, д.е.н., проф., Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут, Україна

Лирик Ірина, к.е.н., доцент, Президент ГО «Українська асоціація Маркетингу»
Мардані Аббас, др., с.н.с. Університет Південної Флориди, США
Майнка Марсель, к.е.н. керуючий партнер Geothermics Mainka Erdwärme & Brunnenbau GmbH, Німеччина

Михайлишин Лілія, д.е.н., проф., Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Україна

Мохамадіан Масуд, др., проф. Університет Канберри, Австралія

Мухамед Іссе Суді, магістр бізнес-адміністрування, Університет Куал Лумпуру, Малазія

Павлов Костянтин, д.е.н., професор, Волинський національний університет імені Лесі Українки; член правління ГО «Інститут економічних та еколого-енергетичних досліджень»;

Павлова Олена, д.е.н., проф., Волинський національний університет імені Лесі Українки; член правління ГО «Інститут економічних та еколого-енергетичних досліджень», Україна

Півняк Геннадій, акад. НАН України, д. тех. н., професор, Національний ТУ «Дніпровська політехніка», Україна

Полянська Алла, д.е.н., проф., Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Україна

Репіна Інна, д.е.н., проф., Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, Україна

Рустамов Ільхам Саміль огли, к.е.н. доцент, Азербайджанський державний університет нафти та промисловості, Азербайджан

Сабірова Мадіна, к.е.н., Казахський агротехнічний університет імені Сакена Сейфулліна, Казахстан

Сімків Лілія, д.е.н., проф., Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Україна

Сала Даріуш, др, АГХ Гірничо-металургійна Академія в Кракові, Польща

Сасалак Тонгкау, Др., Доц. Університет Сонгхла Раджабхат, Таїланд

Фадєєва Ірина, проф., Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Україна

Федорченко Андрій, д.е.н., проф., Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, Україна

Филюк Галина, д.е.н., проф., Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна

Хаоуас Ілхам, др., доц., Університет Абу-Дабі, Об'єднані Арабські Емірати

Цабелкова Інна, др., доц., Чеський університет наук про життя, Чехія

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу
заборонено

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. СТАЛИЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ ЦИФРОВІЗАЦІЯ – СУЧАСНИЙ ВЕКТОР РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ	
Уляна САВКІВ ¹ , Галина СИДОР ² -Андрій ТИМКІВ ²	29
SMART VS TRADITIONAL BUILDING IN CONDITIONS OF GLOBAL CRYSIS	
Alla POLYANSKA ¹ Dariush SICHON ² Oleg MYKYTUK ¹	31
ЗАСТОСУВАННЯ СПЛАЙНУ БАГОТОВИМІРНОЇ АДАПТИВНОЇ РЕГРЕСІЇ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ ВПЛИВУ ЕКОНОМІКО-ЦИФРОВИХ ІНДИКАТОРІВ НА РІВЕНЬ ЦИФРОВОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ	
Віталія КОЙБИЧУК, Діана ХАРЧЕНКО	33
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ В УМОВАХ ДИДЖІТАЛІЗАЦІЇ	
Олена БОРИСЮК.....	35
РОЗВИТОК ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ	
Софія ТЕСЛЮК, Владислава ЛОЗОВИК	37
THE EUROPEAN GREEN DEAL IN THE TRANSITION TO A CIRCULAR ECONOMY AND SUSTAINABLE MOBILITY	
Felix Tetteh AGOE, Larysa LYTVYNENKO	40
ГРОШОВО-КРЕДИТНА ПОЛІТИКА ЦЕНТРАЛЬНОГО БАНКУ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ	
Вікторія БЛЮШАПКА	43
ЕЛЕКТРОННІ ГРОШІ В УКРАЇНІ: ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ	
Руслана БАРАБАЛЮК, Олександр ГАРБУЗ	46
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ	
Олена КІРДІНА, Олена СТЕШЕНКО	48
ЗАОЩАДЖЕННЯ ДОМОГОСПОДАРСТВ: МОТИВИ ТА ФОРМИ	
Юлія ГАРКУША	50
БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА ЯК ЗАПОРУКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ	
Світлана ДЖЕРЕЛЕЙКО	52
ФУНКЦІОНУВАННЯ ФОНДОВОГО РИНКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
Людмила ДОЛОКА, Катерина ЖУРАВЕЛЬ	54
ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК БАЗОВИХ ГАЛУЗЕЙ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: ДЕРЖАВНО-УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ	
Валентина ДЯТЛОВА ¹ , Діна ЄРОХІНА ² , Валерія ПИСАРЕНКО ¹	57

СТАЛІСТЬ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
Євген ЗАСТЬОЛА, Ігор СОСНОВ	60
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО МОДЕЛЮВАННЯ НЕРІВНОСТІ ДОХОДІВ У КРАЇНАХ ЄВРОСОЮЗУ	
Анжела КУЗНЄЦОВА, Антон ПУТИЦЬКИЙ.....	62
ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАПОРУКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ	
Олег КОРКУШКО.....	66
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	
Віталій БЕРЕЗЮК, Володимир ПИЛИПЧУК	69
ЕКСПОРТ ХАЙТЕКУ – ІНДИКАТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ	
Олександр БЄЛОВ	71
МОДЕЛЬ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В РЕГІОНАЛЬНО-ПРОСТОРОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ	
Ірина КУЛАГА, Олена ТКАЧЕНКО	74
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МАКРОЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
Олександр ЛУК'ЯНЕНКО, Ольга ШУЛЬГА	77
РОЛЬ ЕКОЛОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ У СТАЛОМУ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ	
Світлана КРАСНОЖОН, Катерина МАРТИНОВА, Марія РЕДЬКА	79
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ	
Ян ЗАМЛИНСЬКИЙ.....	80
ВПЛИВ КРИПТОВАЛЮТИ НА БАНКІВСЬКУ СИСТЕМУ УКРАЇНИ	
Софія ТЕСЛЮК, Богдан МИХАЙЛОВ	86
FACTORS OF INFLUENCE ON ECONOMY STRUCTURE OF THE IVANO-FRANKIV REGION	
Oksana SAVKO, Ivanna MELNYCHUK.....	88
ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ	
Олена БОРИСЮК, Богдан МИХАЙЛОВ	91
ЕКОНОМІЧНІ ІНТЕРЕСИ ЯК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА КАТЕГОРІЯ	
Марина ДУБІНІНА, Ярослав ТИВОНЧУК	93
DIAGNOSIS OF CRISIS PHENOMENA IN THE SOCIAL AND ECONOMIC SYSTEM	
Iryna MOSPAN, Iryna SHULGA	95
КАПІТАЛ БАНКІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	
Андрій НІКІТІН.....	97

ФОНДОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ	
Людмила ЖУРАХОВСЬКА, Дар'я ПАРХОМЕНКО	100
ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ	
Ольга ПЕТРЕНКО, Владислав ПОЛЩУК	103
ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ	
Геннадій ГАПОНЕНКО ¹ , Наталія ГАПОНЕНКО ²	106
ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА, ЇЇ ЕФЕКТИВНІСТЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
Руслана БАРАБАЛЮК, Марія ПИРЧ	107
МАЛИЙ БІЗНЕС В УКРАЇНІ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	
Ольга ПЛЯШКО, Сергій ХОМИЧ.....	109
CENTRAL BANKS CHALLENGES FOR DIGITAL CURRENCIES IMPLEMENTATION	
Olena PRYMOSTKA, Andrii PRYMOSTKA.....	112
МІЖНАРОДНІ МЕХАНІЗМИ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІК	
Леся КОРОЛЬЧУК.....	113
ЗАГРОЗИ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	
Тетяна САК.....	115
ІНВЕСТИЦІЙНІ ІНТЕРЕСИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ У ДЕРЖАВНО – ПРИВАТНОМУ ПАРТНЕРСТВІ	
Алла СУР'ЯК.....	117
КІБЕРНЕТИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ В ЕКОНОМІЦІ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА	
Ярослав СУШАРНИК, Катерина ЯКУБОВСЬКА	119
АНАЛІЗ ФУНКЦІОНУВАННЯ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
Тетяна ТЕРЕЩЕНКО, Ніна МОНЯ.....	121
ЕФЕКТИВНЕ ЛІДЕРСТВО В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	
Наталія ТЮХТЕНКО	124
ПРО ДЕЯКІ ПІДХОДИ ДО ПОДОЛАННЯ РУЙНІВНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ВОЄННИХ ДІЙ РФ У НАЦІОНАЛЬНОМУ ГОСПОДАРСТВІ УКРАЇНИ В СВІТЛІ ТЕОРІЙ СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	
Людмила УЛЬЯНОВА, Юлія ЧАЙКА	128
DEVELOPMENT OF THE CONSTRUCTION INDUSTRY ON THE BASIS OF SUSTAINABLE INNOVATIVE DEVELOPMENT	
Marcel MAINKA ¹ , Oleksandr POZDNIakov ²	130

відновлено систему військового забезпечення, зокрема закупівлю спорядження та зброї для військових.

По-третє, Україна здійснила низку реформ, спрямованих на боротьбу з корупцією та підвищення ефективності управління державними фінансами. Наприклад, була запроваджена електронна система публічних закупівель ProZorro, що дозволила зменшити витрати на державні закупівлі та знизити корупцію.

Українська фінансова політика в умовах війни була складною, але загалом ефективною. Зокрема, Україна зуміла здійснити суттєву девальвацію національної валюти, що допомогло підтримати експорт та збільшити конкурентоспроможність внутрішнього ринку. Крім того, було введено ряд заходів з підтримки малого та середнього бізнесу, що дозволило створити нові робочі місця та підтримати економіку країни в умовах війни.

Загалом, можна сказати, що фінансова політика України під час війни була ефективною, зокрема завдяки залученню фінансової підтримки від міжнародних фінансових організацій, збільшенню бюджетних видатків на оборону та безпеку та проведенню реформ, спрямованих на боротьбу з корупцією та підвищення ефективності управління державними фінансами. Однак, є низка проблем, які потребують подальшої уваги та вирішення.

Використані літературні джерела

1 Сергій Марченко щодо забезпечення стабільності державної фінансової та бюджетної політики в умовах воєнного стану. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/sergij-marchenko-shchodo-zabezpechennya-stabilnosti-derzhavnoyi-finansovoyi-ta-byudzhetnoyi-politiki-v-umovah-voyennogo-stanu> (дата звернення: 19.04.2023)

2 Богдан Слущкий. Подушка фінансової безпеки: що має зробити Україна для виконання нової програми з МВФ. URL: <https://www.unian.ua/economics/finance/podushka-finansovoji-bezpeki-shcho-maye-zrobiti-ukrajina-dlya-vikonannya-novoji-programi-z-mvf-12197925.html> (дата звернення: 20.04.2023)

3 Оборонні витрати бюджету в 2022 році зросли удев'ятеро. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3668341-oboronni-vitrati-budzetu-ukraini-v-2022-roci-zrosli-udev'jatero.html> (дата звернення: 20.04.2023)

УДК 334.012.65

МАЛИЙ БІЗНЕС В УКРАЇНІ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

ОЛЬГА ПЛЯШКО, СЕРГІЙ ХОМИЧ

Рівненський державний гуманітарний університет, Україна

Зарубіжний досвід і практика вітчизняних бізнесових реалій засвідчують непересічну роль малого бізнесу в економічному і соціальному розвитку, оскільки він є активним агентом суспільних змін і поступу, конкуренції, ділової активності,

мобільності та інноваційності. І хоча його індивідуальний внесок не є таким суспільно помітним як великого бізнесу, проте за різними даними, в Україні малий та середній бізнес в довоєнний час забезпечували близько 60% доданої вартості, 80% зайнятих у бізнесі працівників та 37% податкових надходжень.

Юридично малий бізнес в Україні представлений фізичними та юридичними особами, у яких середня кількість працівників за календарний рік не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро. Представники малого бізнесу, які не здійснюють види діяльності, передбачені п.291.5 Податкового кодексу України (зокрема, діяльність з підакцизними товарами, діяльність з організації і проведення азартних ігор, діяльність у фінансово-кредитній сфері, видобування, виробництво і реалізацію корисних копалин, дорогоцінних металів і каміння) з річним доходом, що не перевищує 1167 мінімальних зарплат, можуть скористатись спрощеною системою оподаткування шляхом сплати єдиного податку (п.291.4 Податкового кодексу). Основними платниками єдиного податку (більше 75%) є фізичні особи підприємці (ФОП).

За даними Опендатабот [1], чисельність активних ФОП за період 2017-2021 рр. зростала з 1,765 млн. у 2017 р. до 1,997 млн. у 2021 р. (+13%). Відповідно податкові платежі з єдиного податку зросли з 10,326 млрд.грн у 2017 р. (5503 грн/рік на одного ФОПа) до 34,8 млрд.грн (17432 грн/рік на одного ФОПа) у 2021 р. При цьому у 2021 р. ФОП сплатили рекордну за п'ять років суму єдиного податку. Найбільші суми сплачені підприємцями, що займаються торгівлею (11,5 млрд. грн.), інформаційною діяльністю та телекомунікаціями (7,8 млрд.грн.), професійною, науковою та технічною діяльністю (3,3 млрд.грн.), що пов'язано з чисельними перевагами ФОП за цими видами діяльності. Найбільше сплачених податків припадало на підприємців, що займаються постачанням електроенергії, газу, пари та кондиціонованого повітря (46 768 грн/рік), будівництвом (42 160 грн/рік), сільським господарством (37 687 грн/рік). Податкове навантаження підприємців найбільш поширених видів діяльності становило відповідно: торгівля – 13 942 грн/рік, інформація та телекомунікації – 28 375 грн/рік, професійна, наукова та технічна діяльність – 25 743 грн/рік. Податковий борг на національному та місцевому рівнях у 2017 р. становив 16% від сум сплачених податкових зобов'язань і до 2021 р. зменшився і становив відповідно близько 6% та 13%.

У 2022 р. загальні надходження від єдиного податку до місцевих бюджетів зросли на 2% порівняно з 2021 р і становили 47,2 млрд.грн. З квітня 2022 р. ФОП 1 та 2 груп надано можливість не сплачувати єдиний податок, а бізнесу з річним оборотом до 10 млн.грн. – право переходу на спрощену систему оподаткування зі сплатою єдиного податку за ставкою 2%. Тому фактичну частку ФОП у загальній сумі сплаченого єдиного податку ще не встановлено. Проте, не зважаючи на надані пільги, упродовж 2022 р. чисельність активних ФОП зменшилась на 3672 особи. Основна причина – неможливість ведення підприємницької діяльності на територіях активних воєнних дій з подальшою ліквідацією ФОП. Разом з тим, за оперативними даними Опендатабот упродовж 2022 р. зареєстровано 192,1 тис. нових ФОПів. Найбільше (20,1 тис.) – у вересні, найменше (1,9 тис.) – у березні.

Територіально найбільшу кількість ФОП за рік зареєстровано у м.Києві (29 тис.), Львівській (16,8 тис.) та Дніпропетровській (15,9 тис.) областях, найменшу – у Луганській (914 ФОП), Херсонській (1,4 тис.) та Донецькій (3,1 тис.) областях. Найбільша частка відкритих бізнесів припала на роздрібну (25,1%) та оптову (6,2%) торгівлю, комп'ютерне програмування (14,2%) та транспорт (6,0%). За аналітичними даними [2] частка нових бізнесів у економіці є доволі помітною, тому держава повинна впроваджувати політику на їх підтримку. Згідно з даними за 2019 рік, у загальному обсязі виробленої та реалізованої продукції їхня частка є 9,7% та 8,2% відповідно, а кількість зайнятих у новостворених ФОП - 28,5% (понад 2,6 мільйона людей).

Аналіз досліджень Асоціації сталого розвитку [3] та Європейської бізнес асоціації [4,5] дозволив виділити такі основні проблеми малого бізнесу під час війни: нестача обігових коштів, проблеми у ланцюгах постачання, бюрократію як у державних, так і фінансових органах, втрата персоналу, погіршення податкового режиму насамперед у частині якості податкового законодавства, адміністрування податків і підготовки податкової звітності. Базовими потребами бізнесу є необхідність фінансової підтримки та проведення консультацій. Основною темою консультацій за даними [3] є навчитися залучати інвестиції, оскільки саме інвестиції і гранти 60% респондентів вбачають джерелом фінансової підтримки. Згідно [4] загальний індекс настроїв малого бізнесу погіршився, а частка тих, хто не задоволений поточним станом власного бізнесу і очікує подальшого погіршення ситуації зростає. Проте, 3 з 4 представників малого та середнього бізнесу планують розширення діяльності у 2023 році насамперед за рахунок розширення географії присутності, відкриття нових напрямків та виходу на зовнішні ринки, що дозволяє очікувати на позитивні сценарії розвитку національної економіки.

Список використаних джерел

1. Фопономіка. Економіка українських фопів в реальному часі. URL: <https://opendatabot.ua/open/foponomics>.
2. Аналітика Vkursi. URL: <http://surl.li/fspxa>.
3. Дослідження Асоціації експертів зі сталого розвитку щодо потреб малого та середнього бізнесу в Україні. URL: <https://asde.org.ua/forbes-doslidzeniia>.
4. Індекс настроїв малого бізнесу. Дослідження Європейської бізнес асоціації. URL: <https://eba.com.ua/wp-content/uploads/2023/02/Prezentatsiya-MSB-indeksu-2023.pdf>.
5. Податковий індекс 2022. URL: https://eba.com.ua/wp-content/uploads/2022/12/EBA_Tax_Index_2022-UKR.pdf

Наукове електронне видання

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СТАЛИЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ, СУСПІЛЬСТВА ТА
ПІДПРИЄМНИЦТВА»

«SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE ECONOMY,
SOCIETY AND ENTREPRENEURSHIP»

(SDESE2023)

27-28 квітня 2023 року

Відповідальна за випуск: Перемосова І.В.

Комп'ютерна верстка: Василик О.Б.
Обельницька Х.В.
Осадца Л.В.
Перемосова І.В.

Підп. до друку 25.04.2023 р. Об'єм даних 8,59 Мб.

Зам. №25/04-1. Ум. друк. арк. 53,1. ФОП Кошовий Б.-П.О. Львівська обл. м.
Винники, вул. Руська, 3 Ел. пошта: publisher@pbpk.com.ua. Тел. 093-485-45-95
Свідоцтво ДК №7657 від 05.09.2022 р.